

Co se z Donelaitisových *Ročních dob* dozvedí Španělé

Když Španělka Carmen Caro, která již 16 let žije v Litvě a pracuje v Katedře Románských jazyků Institutu cizích jazyků Vilniuské univerzity, dostala nabídku na překlad Donelaitisových *Ročních dob*, přiznala se, že pochybovala, zda toto dílo bude pro Španěle srozumitelné. Avšak poté, co jejich začátek – „Jarní radovánky“ – poslala literárním odborníkům do Španělska, se pochybnosti rozptýlily. „Zaujalo je to, a to bylo pro mne velké povzbuzení, lze říci, že to předurčilo mé rozhodnutí. Podle Španělů, tento text obohatí také naši kulturu. Bavilo mne překládat a ukázat Španělům střídání ročních dob, které v mé zemi není tak výrazné jako tady. Z *Ročních dob* se Španělé dozvedí, co to znamená čekat na jaro po dlouhé a těžké zimě,“ – usmívala se překladatelka.

Nečekání pomocníci

Carmen, která se již zvykla na proměny litevské přírody, dokáže je vyjádřit lépe než ostatní. „V Andalusii, ve které jsem se narodila, sníh nebývá, nemůže tam být ani rozbředlá sněhová cesta, kterou sviští saně, v našem kraji neduní led. Avšak žiju v Litvě už mnoho let a věřím, že už dokáži Donelaitisovi porozumět a přeložit jeho text, – říkala Carmen. – Popsal všechno tak krásně, zprostředkoval dokonce zvuky. Čím víc jsem do toho pronikala, tím víc se mi to líbilo. Překlad byl pro mne jako odpočinek, zejména v zimě, když v Litvě není moc kratochvil.“

Když Carmen nevěděla, jak nazvat nějaké zemědělské náčiní, volala do Andalusie otci, který pěstuje pomeranče. „On je farmář, má blízko k zemi, a opravdu hodně mi pomohl. Samozřejmě, nějaké slovo jsem mohla dohledat ve slovníku, ale když jej ještě potvrdil otec, věděla jsem, že toto náčiní bylo v lidové řeči označováno právě takhle, – tvrdila Carmen. – Otec se už smál, když jsem volala, ptal se, jaké další dotazy mám. Říkal, že pouze o prasetech nic neví, ale u ostatních témat prý mi může být nápomocen. Vyjmenoval mi všechna náčiní, kterými dříve obdělávali půdu“.

Carmen Caro tvrdila, že překládat klasiky není snadné. „Současní Španělé by nerozuměli tomu Don Quijotovi, který byl napsán v XVII století. Není nutno překlad archaizovat. To by nemělo smysl, – je přesvědčena Carmen. – Překládala jsem tak, aby text byl čtenářům srozumitelný.“